

MAANTEEAMET

Xxxx Xxxx

xxxx.xxxx@gmail.com

Meie 27.10.2020 nr 18-3/20-0968/1193-6

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON:

Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lg 1, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 70 lg 2 p 2, § 130 lg 7 ja § 132 lg 3 punkti 1 alusel teeb Maanteeamet Xxxx Xxxx, täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada riigitee nr 9 Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla km 0,56 teest paremal tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning likvideerida tee kaitsevööndisse ning riigimaale ehitusloata rajatud mahasõit. Taastada riigimaa ulatuses endine olukord.
2. Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks **11.11.2020.a.**

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib korrakaitseorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Kohustuse täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule 6400 ja juriidilisele isikule 64 000 eurot.

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrab Maanteeamet EhS § 133 alusel **sunniraha 700 eurot.**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtajaks, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

Asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 11 lg 1 kohaselt, kui adressaat hoiatuses ettenähtud tähtaja jooksul ei täida talle ettekirjutusega pandud kohustust, mis ei ole temaga lahutamatult seotud, võib pädev haldusorgan selle adressaadi kulul täita ise või korraldada selle täitmise kolmanda isiku poolt.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Ettekirjutuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Kaebuse esitamine ei peata ettekirjutuse täitmist ega sunnivahendi rakendamist, kui kohus ei otsusta teisiti.

1. Asjaolud

- 1.1. Maanteeamet tuvastas 05.10.2020.a teostatud paikvaatlusega, et Harju maakonnas riigiteel nr 9 Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla km 0,56, on rajatud tee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõit. Mahasõit viib katastriüksusele nr 72704:001:0018, mis kuulub kinnistusraamatu järgi eraisikule Xxxx Xxxx. Mahasõidu ehitamise käigus on riigimaale ja avalikult kasutatava riigitee kaitsevööndisse paigaldatud mahasõidu ehitamiseks asfaldi freesipuru ning täidetud osaliselt tee muldest vete ärajuhtimiseks vajalik teekraav. Paikvaatluse kohta on koostatud protokoll.
- 1.2. Maanteeamet ei ole andnud kooskõlastust riigitee nr 9 Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla km 0,56 paremale ei ajutise ega alalise mahasõidu ehitamiseks.
- 1.3. 19.10.2020.a edastas Maanteeamet Xxxx Xxxx kirja, milles teavitas järelevalvemenetluse alustamisest ning palus selgitusi seoses riigimaale ja ning riigitee kaitsevööndisse Maanteeametiga kooskõlastamata rajatud mahasõiduga.
- 1.4. 21.10.2020. a vastas Xxxx Xxxx oma e-kirjaga, et on valmis riigimaale ehitatud ning kinnistule katastriüksuse nr 72704:001:0018 viiva mahasõidu eemaldama. Oma kirjaga palus Xxxx Xxxx Maanteeametil pikendada mahasõidu likvideerimise tähtaega kuni 11.11.2020.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Mahasõidu rajamisel on tegemist tee ehitamisega EhS § 4 lg 1 mõistes. Ehitamine on ehitamise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitamisega seonduv tegevus. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitusluba on nõutav ehitusseadustiku lisas 1 nimetatud juhtudel, sh. avalikult kasutatava tee ehitamisel. Kuna kõnealune mahasõit on rajatud riigimaale, kus on avalikult kasutatav tee nr 9 Ääsmäe – Haapsalu - Rohuküla, on riigimaale rajatud mahasõidu osas tegemist avalikult kasutatava teega ning EhS Lisa 1 kohaselt peab selle ehitamiseks olema ehitusluba.
- 2.2. EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist, sealhulgas eemaldada ning kuhjata pinnast. Ehitise kaitsevöönd on ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks (EhS § 70 lg 1 p 1). EhS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust.
- 2.3. Lisaks eelnevale tuleb EhS § 99 lg 3 kohaselt olemasoleva teega ühendamisel tee-ehitusprojekt kooskõlastada tee omanikuga. Riigitee osas täidab omaniku ülesandeid Maanteeamet. Riigiteedega ühenduskohtades ohutuse tagamine (nagu avalikel teedel ohutu liikluse tagamine tervikuna) on Maanteeameti ülesanne. Maanteeametile ei ole esitatud mahasõidu projekti kooskõlastamiseks ning Maanteeamet ei ole ka andnud nõusolekut või luba selle rajamiseks.
- 2.4. Kuigi Maanteeametilt ei ole kõnealuse mahasõidu ehitamiseks luba küsitud, siis lähtuvalt

asjaolust, et mahasõit asub suure liiklussagedusega rahvusvahelisel riigiteel ja juhtide jaoks pingelisel teelõigul (mahasõit on rajatud Ääsmäe liiklussõlme piirkonda, läheduses asub maaliinide bussipeatus, tankla koos poega ning parklad ning nende sisse- ja väljasõidud), ei ole võimalik selleks ka luba anda. Võimalikud uued üksteise läheduses asuvad mahasõidud hajutavad keerulises liikluskeskkonnas juhtide tähelepanu ja võivad tekitada liiklusohu.

Samuti ei saa Maanteeamet anda nõusolekut kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvalekaldumiseks, kuna see oleks vastuolus ka tee projekteerimismõnede (täiendavalt ettekirjutuse p 2.9 ja 2.10).

- 2.5. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Riigitee nr 9 Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla on üleeuroopalise teedevõrgu maantee mille kaitsevööndi laius on 30 meetrit ning rajatud mahasõit asub maantee kaitsevööndis ning lisaks ka riigimaal, mille kasutamiseks teelõiguslikku alust ei ole.
- 2.6. EhS § 71 lg 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla on avalikult kasutatav tee.
- 2.7. Kaitsevööndi ohutuse tagamise eesmärk on kahepoolne: ühest küljest on kaitsevööndi mõte vältida ohtusid ehitisele, kuid teisalt on kaitsevööndi otstarbeks ka ehitisest endast lähtuvate ohtude vältimine ning nende realiseerumise riski vähendamine.
- 2.8. Teed on ette nähtud liiklemiseks ning liiklus teedel peab olema ohutu. Tee projekteerimismõned on kehtestatud muuhulgas ka liiklusohutuse tagamiseks.
- 2.9. Tee projekteerimismõnede p 5.2.1 kohaselt on ristumiskohtadeks ristmik ja mahasõit. Mahasõit on sõiduteega külgnevale alale, sealhulgas õue, põllule, metsa, heinamaale ja muule teega külgnevale alale, sissesõidu- ja sealt väljasõidutee, mis kinnistust ei läbi.
- 2.10. Ääsmäe – Haapsalu – Rohuküla on riigitee ja III klassi maantee. Projekteerimismõnede punkti 5.2.1 kohaselt on mahasõitude vähim omavaheline kaugus III klassi maanteel 150 meetrit. Teie poolt loata ehitatud mahasõidust 43 m Tallinna poole on olemasolev ristmik, mis piirneb vahetult Teie kinnistuga ning mille kaudu Teil juba on tagatud ligipääs enda kinnistule katastritunnusega 72704:001:0018.
- 2.11. EhS § 132 lg 3 punkti 1 kohaselt otsustab korrakaitseorgan ehitise lammutamise eelkõige, kui ehitise ei vasta ehitisele esitatavatele nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline või kõrgendatud oht. Mahasõidu likvideerimise nõue soodustab eesmärgi saavutamist, st ebaseadusliku ehitise kõrvaldamist ja liiklusohutuse tagamist vaidlusalusel teelõigul. Olukorras, kus omavoliliselt rajatud ebaseaduslik mahasõit on vastuolus tee projekteerimismõnede, ei ole võimalik kohaldada vähemkoormavaid meetmeid, kuivõrd projekteerimismõnede kohaselt ei ole võimalik mahasõitu selle praegusesse asukohta lubada, seega on tegemist vajaliku abinõuga. Taotletav eesmärk on mh tagada liiklusohutus vaidlusalusel teelõigul, liiklusohutus kui avalik huvi kaalub selgelt üles isiku huvi rajada mahasõit oma kinnistu teenindamiseks, kusjuures arvesse tuleb veel võtta asjaolu, et omanikul, kelle kinnisasjale puudub vajalik juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt või kinnisasja eraldi seisvalt osalt, on õigus nõuda asjaõiguseaduse § 156 kohaselt juurdepääsu üle võõra kinnisasja. Katastriüksusele 72704:001:0018 on juba tagatud ligipääs läbi Teie kinnistuga piirneva olemasoleva Tuula tee. Seega on lammutusettekirjutus käesoleval juhul vajalik, sobiv ja mõeldukas meede, kuivõrd ei esine vähemkoormavaid meetmeid, mida oleks võimalik kasutada sama eesmärgi saavutamiseks. Mahasõidu näol on tegemist nii formaalselt kui materiaalselt ebaseadusliku ehitisega: mahasõidu rajamiseks puudus ehitisluba ning sellist ehitisluba ei oleks ka võimalik väljastada.

- 2.12. Kuna kinnistule 72704:001:0018 kõnealuse mahasõidu rajamine on vastuolus EhS 38 lg 1 ja 2 ning 70 lg 2 p 2 ning projekteerimismääruste p 5.2.1, mahasõidule on juba ligipääs tagatud, siis tuleb mahasõit likvideerida ning taastada riigimaal olukord, mis oli enne mahasõidu ehitamist.
- 2.13. EhS § 130 lg 7 järgi teostab Maanteeamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitseinõuete täitmise ning tee-ehitamise seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.14. Ilma ehitusloata tee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõidu rajamisega on Xxxx Xxxx rikkunud ehitusseadustiku § 38 lg 1 ja 2, § 70 lg 2 p 1 ja 2 nõudeid.

Ettekirjutuse koostaja:

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaimar Kukk
järelevalvespetsialist

Kaimar Kukk
6119315 Kaimar.Kukk@mnt.ee